Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)
http://ednet.kku.ac.th/edujournal

การบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น: การวิเคราะห์พหุระดับ

Risk Management of Students' Activities and Students' Characteristics Affecting the Students' Life Skills of Khon Kaen University: A Multilevel Analysis

เสริมพงษ์ พรมลี[1*] และ ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข[2]
Sermphong Phormlee[1*] and Thanomwan Prasertcharoensuk[2]
[1] นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University.
[2] รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) ระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ 3) ผลของการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับองค์กร (Macro Level) และระดับบุคล (Micro Level) ทั้งหมด 7 คณะสังกัดกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง ระดับองค์กร ประกอบด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด้านกิจการนักศึกษา องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาจำนวน 142 คน และระดับบุคคลประกอบด้วยนักศึกษา จำนวน 446 คน รวมทั้งสิ้น 588 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ สำหรับระดับองค์กร 1 ฉบับและระดับบุคคล 1 ฉบับ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติเชิงบรรยาย ด้วยโปรแกรม SPSS for Window และวิธีการวิเคราะห์ด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่นเพื่อหาค่าสถิติเชิงอ้างอิง โดยใช้ด้วยโปรแกรม HLM for Window

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับทักษะชีวิตของนักศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน คือ ทักษะการปรับตัว ทักษะด้านความรับผิดชอบ ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะการพึ่งตนเอง ตามลำดับ คณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นคณะที่นักศึกษามีทักษะชีวิตสูงสุด รองลงมา คือ วิทยาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยนานาชาติ คณะวิทยาการจัดการ คณะศึกษาศาตร์ คณะนิติศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามลำดับ นักศึกษาเพศชายมีทักษะชีวิตสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง นักศึกษาชั้นปีที่ 5 เป็นชั้นปีที่มีทักษะชีวิตสูงสุด รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 1 ตามลำดับ

2. ระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 78.26 คณะที่มีค่าร้อยละสูงที่สุด คือ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ และทุกคณะมีค่าความโค้งเบ้ทางลบ แสดงว่าส่วนใหญ่ร้อยละของระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ย ด้านที่มีระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาสูงสุด คือ การมีแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในภาพรวมของคณะโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำ มีค่าร้อยละ 83.85 ส่วนด้านที่มีระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติครบ 5 ประการ มีค่าร้อยละ 75.71

*Corresponding author. Tel.: +66(0)885527907
Email address: sermphong@kku.ac.th

3. ตัวแปรระดับองค์กร ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาที่ส่งผลทางบวกต่อทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (β =0.486,t=2.299, p-values=0.033) ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษาได้ร้อยละ 77.77

4. ตัวแปรระดับบุคคล ได้แก่ ความเป็นนักศึกษาชาย ส่งผลทางบวกต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (β =0.182,t=3.860,p-values<0.001) ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่งผลทางลบต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (β = -0.196, t =-3.385, p-values<0.001) ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่งผลทางลบต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (β =-0.132,t= -2.499, p-values=0.013) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษาได้ร้อยละ 5.18

คำสำคัญ: การบริหารความเสี่ยง, กิจการนักศึกษา, ทักษะชีวิต, การวิเคราะห์พหุระดับ

Abstract

The objective of this study were 1) to study students' life skills of Khon Kaen University ,to determine the level of risk management in student activities of Khon Kaen University and to investigate the effect of risk management in student activities to the students' life skills of Khon Kaen University. Sample size were 2 level in macro level in each of the faculty, under the affiliated Humanities and Social Sciences. There were altogether seven board administrators, student affairs staff, Student Organization and Student Council combining as a sample group of 142 people. As well as micro level; first year and higher students in each of the faculty, under the affiliated Humanities and Social Sciences of 7 faculties, there were 446 people in a sample group. Altogether there were 588 people in a sample group. The instrument used in the study were 2 questionnaire's for Macro level and Micro level. Statistical analysis was performed using SPSS for Window to search for the descriptive statistics and inferential statistics using 2-level hierarchical linear model analysis. The first was the macro level and the second was micro level using HLM for Window Results showed that

1. The students' life skills of Khon Kaen University were at a high level in overall. Considering each aspect, the average ordering from most to least, it was found that the adaptive skills, responsible skills, initiative, and self-reliance skills were at a high level, respectively. Faculty of Fine and Applied Arts was the faculty that the students had life skills of all four aspects; adaptive skills, initiative skills, self-reliance skills, and responsible skills had the highest average compared to all faculty. It was followed by the College of Local Administration, International College, Faculty of Management Science, Faculty of Education, Faculty of Law, and the Faculty of Humanities and Social Sciences, respectively. Male students had higher life skills than female students. The year that had the highest life skills was the 5th year, followed by the 4th year, 2nd year, 3rd year, and 1st year, respectively.

2. Risk management in student activities in the management level in overall had 78.26%. The faculty with the highest percentage was College of Local Administration, followed by the Faculty of Management Science. Every faculty had curves that were negatively skewed showing that the majority of the average of risk management in student activities in the management level was higher than the average. The aspect with the highest risk management in student activities in the management level was to have the student development plan in the overall. The students participated in the preparation was accounted for 83.85%. The aspect with the lowest risk management in student activities in the management level was a development activity that promoted the graduate attributes based on learning by the National Qualifications Framework in all 5 respects accounting for 75.71%.

3. Variable at macro level, in the management level that contributed positively to life skills of Khon Kaen University students with the statistical significance at .05 (β = 0.486, t = 2.299, p-values=0.033) included activities to provide the knowledge and skills to students for quality assurance. In which the macro level variables was able to explain the variation of the life skills level of the students for 77.77 percent.

4. Micro level variables including being male students, contributed positively to the life skills of the student at the statistical significance level of .01 (β = 0.182, t = 3.860, p-values<0.001), being the 1st year students contributed negatively to the life skills of the students at the statistical significance level of .01(β = -0.196, t = -3.385, p-values<0.001). Being the 3rd year students affected negatively to the life skills of the student at the statistical significance level of .05 (β = -0.132,t = -2.499, p-values=0.013) in which the micro level variables could explain the variation of the life skill level of students for 5.18 percent.

Keywords: Risk Management, Student Affairs, Life Skills, Multilevel Analysis

บทนำ

จากสภาวการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลกส่งผลทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่เปลี่ยนไป ซึ่งในบริบทของการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนอยู่ในช่วงวัยรุ่น/นักศึกษา (15-21 ปี) มีประเด็นปัญหาหลัก คือ ผู้เรียนขาดทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน [8] โดยทักษะชีวิตที่ดังกล่าวมานั้นต้องเกิดจากกระบวนการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพนักศึกษาในยุคปัจจุบัน จะต้องมีการควบคุมภายในในการดำเนินกิจกรรมเพื่อจะให้เป็นตามที่วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมที่ต้องการ [4] ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนจึงตื่นตัวที่จะพัฒนาระบบสนับสนุนทางด้านการศึกษา เพื่อนำแนวคิดนี้ในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาแบบก้าวกระโดดตามเกณฑ์มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF HEd) หรือ เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEx) ซึ่งการพัฒนากระบวนการจัดการแบบบูรณาการของสถาบันอุดมศึกษาโดยการวางเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อไป [19] ซึ่งทักษะในการพัฒนาเยาวชนให้มีความพร้อมต่าง ๆ เหล่านี้คือทักษะแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 [17] ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา [12] ที่ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพ และศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในเวทีโลกได้ ถือเป็นภารกิจของทุกสถานศึกษาซึ่งนอกจากมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพแล้วยังได้ยังมีกระบวนการพัฒนานักศึกษาผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ที่มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

การเปลี่ยนแปลงทั้งนโยบายในระดับประเทศและรับมือกับการปฏิรูปการศึกษารอบใหม่ในระยะเวลาอันใกล้นี้ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำในการนำแนวนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ซึ่งนิศา สุวรรณประเทศ [10] ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการนำนโยบายของผู้บริหารมาใช้ในการวางแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นนั่นคือการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่เหมาะสมนั้นไว้ว่าสถาบันต้องมีการกำหนด ระเบียบข้อบังคับในการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ชัดเจน มีรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดกิจกรรมให้กับอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง อีกทั้งยังสถาบันต้องส่งเสริมในการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะให้นักศึกษาเกิดทักษะต่าง ๆ ได้

หากพิจารณาตามรายงานการตรวจประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยขอนแก่นโดยภาพรวม ประจำปีการศึกษา 2555 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ด้านกิจกรรมนักศึกษา ยังไม่มีกระบวนการการบริหารความเสี่ยงในด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมากนัก จึงตรวจพบข้อควรปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขเพิ่มเติมตลอด 2 ปีที่ผ่านมา [11] ฝ่ายวางแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น [4] ได้กล่าวว่า การจัดวางระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงโดยกำหนดเป็น กลยุทธ์สำคัญของการดำเนินงานและพัฒนาระบบคุณภาพ โดยได้ดำเนินการให้มีการควบคุมภายในในทุก ๆ พันธกิจและทุก ๆ ส่วนงานรวมทั้งในส่วนของงานกิจการนักศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งของการผลิตบัณฑิตให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์

ฉะนั้นการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของสถาบันการศึกษาในการจัดกิจกรรมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในรวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกันทั้งระบบ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างของข้อมูลในระบบของการจัดกิจกรรมนักศึกษามีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา นักศึกษา และคณะซึ่งข้อมูลมีลักษณะเป็นโครงสร้างแบบลดหลั่นเช่นเดียวกัน กล่าวคือมีบุคคลสอดแทรกอยู่ในหน่วยงาน [15] ดังนั้นจึงควรพิจารณาข้อมูลที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างที่สามารถจัดระดับต่าง ๆ ของหน่วยที่ศึกษา ซึ่งตัวแปรในระดับล่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้รับอิทธิพลร่วมกันจากตัวแปรที่อยู่ในระดับเหนือขึ้นไป การวิเคราะห์พหุระดับเป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรต้นหลายระดับที่มีต่อตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรต้นมีโครงสร้างเป็นระดับลดหลั่นกันอย่างน้อย 2 ระดับ คือ ตัวแปรระดับองค์กร ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา ตัวแปรระดับบุคคล ได้แก่ นักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แบบพหุระดับ (Multilevel Analysis) โดยใช้โมเดลระดับลดหลั่นเชิงเส้น [14], [15]

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น: การวิเคราะห์พหุระดับ เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาวางแผนในการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทุกกระบวนการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์ และการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะชีวิตที่พร้อมที่จะเข้าสู่วัยทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย ขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาผลของการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ระดับองค์กร 191 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด้านกิจการนักศึกษา องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาของคณะสังกัดกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งหมด 7 คณะ [5] และระดับบุคคล จำนวน 7,241 คน ประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป ซึ่งเป็นนักศึกษาในแต่ละคณะสังกัดกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งหมด 7 คณะ [6] รวมประชากรทั้งสิ้น 7,432 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มระดับองค์กร (Macro Level) ในแต่ละคณะสังกัดกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้งหมด 7 คณะ ประกอบด้วย ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด้านกิจการนักศึกษา องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาของคณะ และจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์รูปแบบพหุระดับชั้นลดหลั่นเชิงเส้น (HLM) มีความจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ โดย Hair et al. [14] มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่ควรต่ำกว่า 100 กลุ่ม จึงจะทำให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ Afshartous [14] ได้ศึกษาข้อมูลจำลองพหุระดับพบว่า การประมาณค่าความแปรปรวนระดับกลุ่มอย่างถูกต้อง ควรมีจำนวนกลุ่มอย่างน้อย 100 กลุ่ม และจากการเปิดตารางคำนวณของ Krejcie และ Morgan [18] จากประชากร 191 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างระดับองค์กร (Macro Level) จำนวน 118 คน ซึ่งไม่ต่ำกว่า 100 กลุ่ม โดยทำการสุ่มตามสัดส่วนของคณะโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบการจับฉลากไม่ใส่คืน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มระดับจุลภาคคือนักศึกษา (Micro Level) และจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์รูปแบบพหุระดับชั้นลดหลั่นเชิงเส้น (HLM) การวิเคราะห์ข้อมูลมีความจำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ และจากการเปิดตาราง โดย Bentler and Chou [14] เสนอว่าในการประมาณค่าพารามิเตอร์สำหรับโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model) ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมอย่างน้อย 5 หน่วยต่อ 1 ตัวแปร เมื่อตัวแปรมีการแจกแจงแบบปกติ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีตัวแปร 14 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 70 หน่วย Krejcie และ Morgan [18] จากประชากร 7,432 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างระดับบุคคลซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 364 คน ซึ่งไม่ต่ำกว่า 100 หน่วย ทำการสุ่มตามสัดส่วนของคณะ โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างระดับระดับบุคคลซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ขึ้นไป เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างระดับองค์กร และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบการจับฉลากไม่ใส่คืน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มีทั้งหมด 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับระดับองค์กร และแบบสอบถามระดับบุคคล ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

แบบสอบถามสำหรับระดับองค์กร แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด้านกิจการนักศึกษา องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบเติมคำตอบ มีทั้งหมด 6 ข้อ ตอนที่ 2 แบบประเมินการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด้านกิจการนักศึกษา องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษา 6 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตรวัด 2 ระดับ คือ มี และไม่มี จำนวน 63 ข้อ ตอนที่ 3 แบบระดับความสำคัญของงานกิจกรรมนักศึกษา 5 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อศึกษาระดับของงานกิจกรรมนักศึกษา จำนวน 23 ข้อ

แบบสอบถามสำหรับระดับบุคคล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 คุณลักษณะของนักศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีทั้งหมด 3 ข้อ ตอนที่ 2 ประเมินระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 26 ข้อ

การนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือพบว่าผลการตรวจสอบข้อคำถามของเครื่องมือวัดระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา มีค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และข้อคำถามของเครื่องมือวัดระดับทักษะชีวิตของนักศึกษามีค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา [14] หลังจากนั้นนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของเครื่องมือวัดระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.713 และเครื่องมือวัดระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.873

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารในแต่ละคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2) จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูลตามจำนวนผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ องค์การนักศึกษา คณะกรรมการสโมสรนักศึกษาและนักศึกษาแล้วนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแนบและส่งไปยังคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 3) ติดตามผลการได้รับและจัดส่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4) รับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตอบแล้วจากคณะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนำมาตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง 5) นำข้อมูลที่ได้รับมาลงรหัสในแบบลงรหัส (Coding form) เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความโด่ง ความเบ้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้เทคนิคพหุระดับของตัวแปรต่างระดับด้วยโปรแกรม HLM for Window ซึ่งมีรูปแบบการวิเคราะห์ 2 ระดับได้แก่ ระดับบุคคลและระดับองค์กร

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านทักษะการปรับตัว ทักษะด้านความรับผิดชอบ ทักษะการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และทักษะการพึ่งตนเองอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.78 ซึ่งคณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ และทุกคณะมีค่าความโค้งเบ้ทางลบ แสดงว่าส่วนใหญ่ค่าเฉลี่ยของระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ย

3. การวิเคราะห์ระดับบุคคล (Micro Level) มีขั้นตอนการวิเคราะห์ 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์โมเดลที่ 1 (Null Model) เป็นการนำตัวแปรตามมาทำการวิเคราะห์โดยไม่นำตัวแปรต้นใด ๆ เข้ามาร่วมพิจารณา

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ Null Model ของ Fixed Effxed และ Random Effects

Fixed Effects	(Coefficient : β)	Standard Error	t-test	df	p-values
INTRCPT, γ_{00}	3.899*	.074	52.36	6	< .001
Random Effects	S.D.	Variance Component	χ^2	df	p-values
ความแตกต่างระหว่างคณะ (u_{0j})	.186*	.034	58.53	6	< .001
ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา (r_{0j})	.440	.193			

* p < .001

จากตารางที่ 1 ผลทดสอบผลกระทบแบบคงที่ (Fixed Effects) พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษาเท่ากับ 3.899 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนผลการทดสอบผลกระทบแบบสุ่ม (Random Effects) พบว่ามีความผันแปรของระดับความแตกต่างระหว่างนักศึกษา (r_{0j}) กับระดับความแตกต่างระหว่างคณะ (u_{0j}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 (χ^2=58.53) กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยรวมของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา (γ_{00}) มีความแตกต่างกันไปตามแต่ละคณะ โดยที่ระดับของทักษะชีวิตของนักศึกษาต่างคณะกันมีค่าเฉลี่ยรวมของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา (γ_{00}) ที่แตกต่างกันไปด้วย โดยมีความแปรปรวนในการประมาณค่าพารามิเตอร์เท่ากับ .193 นั่นคือ สามารถนำตัวแปรระดับบุคคลเข้าไปอธิบายทักษะชีวิตของนักศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ในขั้นที่ 2 (Simple Model) ต่อไปได้

3.2 การวิเคราะห์โมเดลที่ 2 (Simple Model)

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์ Simple Model ของ Fixed Effects และ Random Effects

Fixed Effects	(Coefficient : β)	Standard Error	t-test	df	p-values
INTRCPT, γ_{00}	3.881**	.057	66.93	6	< .001
BOY slope, γ_{10}	0.177**	.046	3.78	435	< .001
FIRST slope, γ_{20}	-0.200**	.057	-3.51	435	< .001
THIRD slope, γ_{30}	-0.119*	.051	-2.31	435	.021
FA slope, γ_{40}	0.450*	.137	3.27	435	.001
Random Effects	S.D.	Variance Component	χ^2	df	p-values
ความแตกต่างระหว่างคณะ (u_{0j})	.095**	.099	20.48	6	.003
ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา (r_{0j})	.428	.183			

** p < .01, * p < .05

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบผลกระทบแบบคงที่ (Fixed Effects) พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.881 (γ_{00} = 3.881) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01โดยตัวแปรต้นคุณลักษณะนักศึกษาที่ส่งผลทางบวกต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา ได้แก่ ความเป็นนักศึกษาเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.177 หมายความว่า ความเป็นนักศึกษาเพศชายจะทำให้นักศึกษามีทักษะชีวิต ส่วนตัวแปรต้นคุณลักษณะนักศึกษาที่ส่งผลทางลบต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา ได้แก่ ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ -0.200 และความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ -0.119 ซึ่งทำให้ระดับทักษะชีวิตของนักศึกษาลดลง

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์ Hypothesis Model ของ Fixed Effects และ Random Effects

Fixed Effects	(Coefficient : β)	Standard Error	t-test	df	p-values
INTRCPT, γ_{00}	3.902**	.077	50.67	2	<.001
ระดับองค์กร					
PLAN, slope γ_{01}	-0.101	1.657	-0.061	2	.957
DO, slope γ_{02}	-1.810	1.736	-1.042	2	.407
KHOWN, slope γ_{03}	0.486*	1.626	2.299	2	.033
EVAL, slope γ_{04}	1.243	1.254	0.991	2	.426
ระดับบุคคล					
BOY, slope γ_{10}	0.182**	0.047	3.860	435	<.001
FIRST, slope γ_{20}	-0.196**	0.058	-3.385	435	<.001
THIRD, slope γ_{30}	-0.132*	0.052	-2.499	435	0.013
FA , slope γ_{40}	0.377	0.202	1.863	435	0.063
Random Effects	S.D.	Variance Component	χ^2	df	p-values
ความแตกต่างระหว่างคณะ (u_{0j})	.150**	.022	13.13	2	.002
ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา (r_{0j})	.427	.183			

** $p < .01$, * $p < .05$

ทั้งนี้ตัวแปรต้นระดับคุณลักษณะของนักศึกษา คือ ความเป็นนักศึกษาเพศชาย ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และความเป็นนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ สามารถร่วมกันอธิบายค่าสัมประสิทธิ์การทำนายระดับ ที่ 1 ได้จากสูตร

$$R_1^2 = \frac{\text{Var}(r_{ij})\ (\text{null model}) - \text{Var}(r_{ij})\ (\text{simple model})}{\text{Var}(r_{ij})\ (\text{null model})}$$

เมื่อ Var (r_{ij}) (null model)

แทน องค์ประกอบ

ของความแปรปรวนของ r_{ij} ในการวิเคราะห์

ขั้น null model

Var (r_{ij}) (hypothesis model) แทน

องค์ประกอบของความแปรปรวนของ r_{ij} ใน

การวิเคราะห์ขั้น simple model

แทนค่า $$R_1^2 = \frac{(0.193) - (0.183)}{(0.193)} = 0.0518$$

ดังนั้น ตัวแปรระดับบุคคล สามารถร่วมอธิบายความแปรปรวนของระดับทักษะชีวิตของนักศึกษาได้ร้อยละ 5.18

3. การวิเคราะห์ระดับองค์กร (Macro Level) ด้วย Hypothesis Model ดังปรากฏตามตารางที่ 3 ผลการ

วิเคราะห์ผลกระทบแบบคงที่ (Fixed Effects) และผลกระทบแบบสุ่ม (Random Effects) ปรากฏผลดังนี้

ระดับองค์กร ผลกระทบแบบคงที่ (Fixed Effects) พบว่า ระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.902 (γ_{00}= 3.902) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยตัวแปรต้นระดับองค์กร คือ การบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา (KHOWN) ส่งผลทางบวกต่อระดับ

ทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.486 หมายความว่า การจัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพแก่นักศึกษาจะทำให้นักศึกษามีทักษะชีวิต

ระดับบุคคล เมื่อพิจารณาตัวแปรความเป็นนักศึกษาชาย ส่งผลทางบวกต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.182 นั่นหมายความว่า ความเป็นนักศึกษาชายจะทำให้นักศึกษามีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้น 0.182 เมื่อพิจารณาตัวแปรความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่งผลทางลบต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ -0.196 นั่นหมายความว่า ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จะทำให้นักศึกษามีทักษะชีวิตลดดล -0.196 เมื่อพิจารณาตัวแปรความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ส่งผลทางลบต่อระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ -0.132 นั่นหมายความว่า ความเป็นนักศึกษาชั้น ปีที่ 3 จะทำให้นักศึกษามีทักษะชีวิตลดลง -0.132

ทั้งนี้ตัวแปรต้นระดับองค์กร สามารถร่วมกันอธิบายค่าสัมประสิทธิ์การทำนายได้จากสูตร

$$R_2^{\,2} = \frac{\text{Var}(u_{0j})\text{ (simple model)} - \text{Var }(u_{0j})\text{ (hypothetical model)}}{\text{Var }(u_{0j})\text{ (simple model)}}$$

เมื่อ Var (u_{0j}) (simple model)
แทน องค์ประกอบ
ของความแปรปรวนของ r_{ij} ในการวิเคราะห์
ขั้น simple model
Var (u_{0j}) (hypothetical model) แทน
องค์ประกอบของความแปรปรวนของ r_{ij} ใน
การวิเคราะห์ขั้น hypothetical model

แทนค่า $$R_2^{\,2} = \frac{(0.099) - (0.022)}{(0.099)} = 0.7777$$

ดังนั้น ตัวแปรต้นระดับองค์กร ด้านการจัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพแก่นักศึกษาส่งผลต่อตัวแปรตาม หรือระดับทักษะชีวิตของนักศึกษา ได้ร้อยละ 77.77

2. อภิปรายผลการวิจัย

หากพิจารณาคณะที่มีทักษะชีวิตสูงที่สุด คือ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเกตได้จากวัตถุประสงค์ของในแต่ละหลักสูตรของคณะศิลปกรรมศาสตร์ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของการส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง มีวินัย ซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว วิชาชีพ องค์กร สังคมและประเทศชาติ มีภาวะผู้นำ เข้าใจในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีจิตสาธารณะ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และริเริ่มสร้างสรรค์ [1] ทำให้ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยเกื้อหนุนให้นักศึกษามีทักษะชีวิตที่สูงกว่าคณะอื่น ๆ ส่วนคณะที่มีทักษะชีวิตต่ำที่สุดคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยสังเกตได้จากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในแต่ละหลักสูตรจะเน้นหนักในเรื่องของความโดดเด่นทางด้านภาษา มีทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างดี และสื่อสารภาษาอาเซียน+3 ได้อีก 1 ภาษา การเรียนรู้ชุมชนเป็นฐานในการส่งเสริมพัฒนาชุมชน [2] ซึ่งหากพิจารณาคณะต่างๆ ในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์มุ่งหวังการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักศึกษาให้มากขึ้นกว่าที่ปรากฏตามผลการวิจัยคณะควรนำสารสนเทศจากงานวิจัยนี้ไปใช้บูรณาการ ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต่อไป

ผลการวิจัยพบว่าระดับการบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 78.26 ส่วนตัวแปรด้าน การบริหารความเสี่ยงด้านงานกิจกรรมนักศึกษาที่ส่งผลทางบวกต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา สอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ [16] ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นระบบนั้นต้องได้รับความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมจากทุกๆ ฝ่ายในการร่วมวางแผนของกระบวนการทำงานโดยต้องสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนในองค์กรด้วยกัน ในการตระหนักถึงวิกฤตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และ มนสิชา แสวัง [9] ได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ากระบวนการควบคุมภายในเป็นแนวทางในการส่งเสริมความรู้และสร้างความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงให้แก่บุคลากรทุกระดับ ตัวแปรด้านคุณลักษณะของนักศึกษาที่ส่งผลทางบวกต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ได้แก่ ความเป็นนักศึกษาชาย สัมพันธ์กันกับ Barzins, Willing and Watter [13] ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของลักษณะความเป็นนักศึกษาชาย มี 4 องค์ประกอบ คือ ความมีอำนาจในสังคมที่รับผิดชอบและปรับตัวได้ ความมีอิสระที่พึ่งตนเองได้ มีอำนาจในการ

ตัดสินใจด้วยปัญญาที่คิดวิเคราะห์ได้ และมีเลือดนักสู้มุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ตัวแปรด้านคุณลักษณะของนักศึกษาที่ส่งผลทางลบต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ได้แก่ ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้สามารถสังเกตได้จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นกลุ่มนักศึกษาที่ยังต้องการความพร้อมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนจากที่เคยเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเปลี่ยน มาเป็นระบบการเรียนในระดับอุดมศึกษา [3] และตัวแปรด้านคุณลักษณะของนักศึกษาส่งผลทางลบต่อทักษะชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เป็นเช่นนี้สามารถสังเกตได้จาก นักศึกษากลุ่มนี้ย่อมเน้นหนักในการเรียนตามรายวิชาบังคับตามหลักสูตร และนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถเก็บหน่วยกิจกรรมครบตามระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาขั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2555 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2555 ได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำให้นักศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะเรียนวิชาหลักซึ่งเป็นวิชาบังคับตามหลักสูตรที่จำเป็นต้องเรียนให้ครบเพื่อให้สามารถสอบผ่านเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาได้ [7]

เอกสารอ้างอิง

[1] Faculty of Fine and Applied Arts of Khon Kaen University. **Undergraduate students' Faculty of Fine and Applied Arts manual.** Khon Kaen; 2014. (In Thai)

[2] Faculty of Humanities and Social Sciences of Khon Kaen University. **Undergraduate Students' Faculty of Humanities and Social Sciences manual.** Khon Kaen; 2014. (In Thai)

[3] Jirawat Weerangkorn. **Ideal graduate development guidelines.** Bangkok; 2005. (In Thai)

[4] Khon Kaen university, Department of Strategic Planning. **Risk management plan of Khon Kaen university in fiscal B.E. 2557**; 2014. (In Thai)

[5] Khon Kaen University. **Division of student affairs .** Retrieved September 2, 2014, from http://sac.kku.ac.th/ (In Thai)

[6] Khon Kaen University. **Student's name list.** Retrieved August 27, 2014, from http://reg.kku.ac.th/ (In Thai)

[7] Khon Kaen University. **Risk management planning implement manual.** Khon Kaen; 2014. (In Thai)

[8] Kunthika Patchanont and Banlang Rohitsathien. **The 2nd of B.E. 2557 of proceeding's publication of education council.** 25 September 2014; 2014. (In Thai)

[9] Monsicha Saewang. **Chiang Mai university's risk management.** Chiang Mai; 2010. (In Thai)

[10] Nisa Suwanprathes. **The student activities of the northern region's Rajabhat institute.** Pibulsongkram Rajabhat insititute: Pitsanulok; 2011. (In Thai)

[11] Office of the Higher Education Commission. **Internal quality audit report of the Khon Kaen university.** Retrieved February 19, 2015, from http://www.cheqa.mua.go.th/ (In Thai)

[12] Office of the Higher Education Commission. **The internal quality assurance for higher education manual of the year 2014.** Bangkok; 2014. (In Thai)

[13] Samaporn Nontpala. **Portroyals of female candidates' femininity and masculinity in the 2008 US presidential campaign cartoons.** A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of master of arts major in english and communication, faculty of liberal arts, Ubonratchathani university; 2009.

[14] Sirichai Kanjanawasee. **Multilevel analysis.** 5th ed. Bangkok; 2011. (In Thai)

[15] Stephen W. Raudenbush and Anthony S. Bryk. **Hierarchical linear model: applications and data analysis method.** 2nd ed. Thousand Oaks: Sage Publications; 2002.

[16] Thorn Soontrayuth. **Risk management in education.** Bangkok; 2007. (In Thai)

[17] Trilling, B. and Fadel, C.. **21st Century skills: Learning for life for our time.** San Francisco: Jossey-Bass.; 2012.

[18] Wannee Kaemkate. **Research methodology in behavioral sciences.** 3rd ed. Bangkok; 2012. (In Thai)

[19] Wittawas Thissayasarin Sattayarak. **The guideline of higher education development in nation cybersecurity committe (NCSC).** Matichon. 23 September 2014; 2014. (In Thai)